

JUUBEL. Armastatud laulja ja näitleja **Helgi Sallo** tähistab täna oma 75. sünnipäeva.

Õnne, Helgi!

ANNE VEESAAR
näitleja

Helgi, kallid, ma igatsen sinu järele! Sul on nii palju etendusi, juubelpidustus, reisitütretär Retiga, üsna pisuke puhkus Pedassaares ja meil pole lihtsalt mahti kohtuda. Ma olen väga kurb, et ei saa tulla «Viuldaja katusel» etendusele, millega tähistatakse sinu sünnipäeva. See on 13. augustil ja mul on endal just «Tom Sawyer» Tartus. Ma tean, et sa ei solvu, sest etendus on sulle püha, ja kui ta juba planeeritud on, siis tuleb mängida – rõõmuga.

Tunnen sinust puudust ja sellepärast kirjutangi. Viimati lobisesime telefonis, aga see pole see, sest me mõlemad arvasime alati, et peab maru kiiresti rääkima, et mitte aega raisata. Ei julge võtta ainsatki hetke isegi naermiseks. Seda viimast armastad sa väga ja mulle meeldib sinu naeru kuulda, kuna ta nakkab.

Sinuga lähedane inimene olla on suur saatuse kingitus! Ma olen seda juba rääkinud, aga see tuleb ikka ja jälle meelde – see, kui ma sind mustvalgest televiisorist esimest korda nägin. Elasime perega Valgas ja Tallinna teatrid tundusid hiiglasma kauged. Televiisor tõi nad veidi lähemale ja näitas operetti «Mam'zelle Nitouche». Isegi tähed taevas ei aimanud toona, et ühel ilusal päeval, aastakümneid hiljem, helistan ma sulle ja palun sind appi. Nimelt polnud mul viis päeva enne esietendust ühtäkki kaheinimese näitemängus enam partnerit. Ma teadsin, et sina, mitte keegi teine eales, saad mind aidata. Sul on üliliire mõtlemine, täpne reageerimisvõime, otsustamisjulgus ja vastutuse kandmise jaks. Ja imetlusväärne mälu.

Inimvõimetel pole piire, aga piiratud on nende inimeste hulk, kes julgevad neid piire kombata. Sina julged! Sa tulid ja me mängisime koos sada korda lavastust «Head ööd, ema». Selline kohtumine seob meid

igavesti. Saja etenduse jooksul juhtus nii mõndagi. Me jõudsim teineteisele lähedale, jõudsim nutta ja naerda, jõudsim teineteise vastu kiuslikud olla ja jõudsim teineteist igatsema jääda.

Mina õppisin sinult, et enne publiku ette astumist tuleb oma instrument soojaks teha. Ka üheksakümne üheksanda etenduse eel võtsime teksti tehniliselt läbi, kogu dialoogi, nii, nagu me seda esimesest korrast peale olime teinud, ja tegime ka sajandal korral. See andis kindluse ja vabast emotsioonid. Laval oli meil huvitav, äge, kurb ja lõpus väga kurb. Mäletad, kuidas me alati pärast etendust Hüüru mõisa aknast salaja publikut piilusime. Ise alles nutsime, jõime vett, sest olime energiat andes ära kuivanud ja vahisime vaatajaid, et kuidas nad pärast pooleteisetunnist meie peos olemist ennast tunnevad. Ise naersime, et oleme täielikud psühhoterroristid.

Inimvõimetel pole piire, aga piiratud on nende inimeste hulk, kes julgevad neid piire kombata. Sina julged!

Oli neid, kes pühkisid pisaraid ega saanud enesevalitsemist tagasi, aga oli ka neid, kellele etendus mõjus kui hane selga vesi. Nii peabki olema, sest mina ütlesid alati, et täpselt nii palju, kui on vaatajaid saalis, on sel õhtul eri etendusi. Inimesed ei ole ühesugused ja mõni meist ei lase endale traagikat ligi. Mõni näeb asju, millega saab samastuda, ja muu ei huvitagi. Meie asi on ennast säästmata mängida igat etendust kui viimast. Nii sa ütlesid. Ja nii sa oled teinud.

Mitte ainult laval, ka elu oled elanud ennast säästmata. Ma pole kade sinu näitlejasoorituste peale, sinu ande peale, sinu musikaalsuse peale, sinu töökuse peale – neid ma aina imetlen ja nendest püüan õppida. Aga ma ei tea, kas on võimalik õppida armastama tingimusteta. Sina oskad seda ja see võime teeb mind kiivaks.

Oma lapsi armastame loomulikult tingimusteta, aga oma niinimetatud teist poolt mitte. Ma olen püüdnud jõuda sinu saladuste jälile, et kuidas sa

oskad ja suudad seada armastuse kõigest kõrgemale. Ma olen püüdnud jälile saada sellele, mida sa sööd, et nii hea välja näed ja et sul nii palju energiat on. Ma olen enne etendust piilunud, kust sa võtad oma jõu ja sära.

Teada saanud olen väga vähe, aga midagi ikka: sa paned küünla põlema ja räägid enne etendust oma elu- ja ainsa armastuse Unoga, kes juba viienda aastat igavikuteed käib; sa jood hommikuti smuutisid, mida ise värskelt valmistad; sa ütled alati, et laval kaovad kõik haigused, hädad, vererõhukõikumised, ja nii see ongi; sa pesed nagu mingi kitsepiimasebiga, mida mina veel kusagilt leidnud pole; sa paned lihakantsaka ahju küpsema, et see enne etendusele minekut välja võtta, ja unustad ning avastad ta alles siis, kui sellega enam midagi peale pole hakata; sa armastad oma tütart ja tema peret järgitult; sa annad hinge tagant ära kõik, mis sul on, ja seda nii materiaalses kui ka emotsionaalses mõttes; sa piserdad endale lõhnaõli peale nii suure pilve, et see esimesel hetkel lämmatab; sa ostad häid ja kalleid jalanõusid; su kandekotid või siis käekotid võivad võistelda suurilma daamide omaga; sa oled reisikaaslasena turvaline, sest orienteerud oivaliselt; sa vahetad iga päev kõrvarõngaid ja neid on sul hulk; sa loed palju suurepäraselt kirjandust; sa kaevud näitemängude ja rollide põhjatutesse sügavikesse; sinuga suhelda on kerge ja raske; sa valdad hästi arvutit, ja mis kõige olulisem, sa oled uudishimulik ja huvitatud maailmast; ja sa elad oma armastusega.

Millal me üldse viimati nägime? «Õnnes» kohtume üha harvemini... Ah jaa, veebruarikuus olime kutsutud Kuresaarde meie publikuga kohtuma. Siis ikka «Õnne 13» publikuga. Ja Luule oli ka, Komisarova. Alma, Laine ja Mare, nii meid teatakse.

Ma olin väga rõõmus, et mind teie hulka arvati. Sõitsime pika tee sinuga kahekesi ja lõpuks ometi oli meil mahti lobiseda, naerda ning maailma asju arutada. Nii nagu võis arvata, oli kultuurimaja rahvast täis ja meid koheldi imeliselt. Mind rabsid sa tol pärastlõu-

nal sellega, et hakkasidki rahva ees laulma. Nojah, ürituse juht ja korraldaja Tõnis Kipper vedas sind natukene ninapidi, ta hakkas ise laulma ja tõmbas su kaasa nii, et lõpuks tegid sa seda üksi.

Tegelikult ma mõistan sind, et kui oled otsustanud laulmise jätta, siis nii see ka on ja ükski kauplemine asja ei muuda. Ometigi tegid sa midagi hinge kraapivat lavastuses «Head ööd, ema» partnerina. Isegi nüüd, paar aastat pärast selle

viimast etendust, hakkasid ma tollast lavahetke meenutades ohjeldamatult pisaraid valama. Sa laulsid: «Hoi mind veel, et jääksin alles...».

Helgi, ma kallistan sind nii kõvasti, nagu sina seda teed, nii, et lõualuud ragisevad! Kohutuiseni elus või «Õnnes» või hoopis mõne uue võimaluse juures!

Alati sinu!

Rahvuskooper Estonia tähistab Helgi Sallo sünnipäeva 13. augustil muusikali «Viuldaja katusel» etendusega.

Helgi Sallo särab kloostrikasvandiku Denise'ina Hervé operetis «Mam'zelle Nitouche», mis tuli Estonia teatri lavale 1966. aastal – just selles rollis, mustvalgest televiisorist, nägi Anne Veesaar esimest korda Helgi Sallot.

FOTO: RAHVUSKOOPER ESTONIA ARHIIV

«Vehkleja» kõlab kutsuvalt ka hispaania keeles

Klaus Härö eestikeelne film «Vehkleja» ringleb juuli keskpaigast pealkirja «La clase de esgrima» ehk «Vehklemisklass» all Hispaania kinodes.

Nagu suurriigi puhul kombeks, on see dubleeritud ka kohalikku keelde ja nii on reklaamklipi vahendusel huvitav kuulata, millise hääletämbriga näitleja on valitud näiteks Märt Avandi dublandiks. Mõne osatäitja puhul kõlab see suisa ootamatult, näiteks Ursula Rata-sepp räägib nagu... aga üks te kuulake ise!

Filmil endal on seni läinud hästi, arvestades, et tegu on väikeste riikide linatosega. 33 kinno alustanuna koguti esimese nädalavahetusega 6308 vaatajat, millest praeguseks on saanud ligemale 25 000. Ka levifirma Karma Films hüüatas Facebookis, et on tulemusena väga rahul, ja tänas kõiki vaatajaid.

Levitaja tõsiselt kavatsusi näitab ka spetsiaalselt sealsetele turule mõeldud reklaamklipp, mis on meisterlikult kokku monteeritud.

Tähelepanuväärne on ka see,

VAATA REKLAAMKLIPP
KULTUUR.POSTIMEES.EE

et hetkel linastub Hispaania kinodes teinigi eestikeelne film, Elmo Nüganeni «1944». Viimane tuli välja 1. juulil seitsmel ekraanil ja on praeguseks kogunud ligemale 7000 vaatajat.

Tõelise tähelepanu tegi eelmisel aastal Hispaania kinolevis aga Zaza Urušadze film «Mandariinid», mis püsis ekraanidel üle poole aasta ja lõpetas ligemale 50 000 vaatajaga.

Peale tootjariikide Soome, Eesti ja Saksamaa on «Vehkleja» jõudnud ka Taani, Poola ja Mehhiko kinolevisse. Tiit Tuumalu

Forum Cinemas näitab kinoklassikat

Kinokett Forum Cinemas hakkab oma Tallinna ja Tartu kinodes näitama ka filmiklassikasse kuuluvaid Ameerika linatoseid. Alates 17. augustist jõuab kord kuus ekraanile üks film. Kavas on Tony Scotti «Tippkutt», Danny Boyle'i «Trainspotting», Jim Hensoni «Labürint», Martin Scorsese «Taksojuht», John G. Avildseni «Rocky» ja Francis Ford Coppola «Ristiisa».

Tõrva filmifestivali avab Eesti filmi esilinastus

10.–14. augustini toimub Tõrva kinomajas Koit kolmandat korda dokumentaalfilmide festival Tõrva Dokfest. Festivali avab Ruti Murusalu film «Ühe unisuse maja», mis on pühendatud Tallinna balletikoolile. Teggu on ühtlasi selle maailma esilinastusega. Kokku linastub Tõrva festivalil kümme filmi.

Eesti keeles ilmub Patti Smithi raamat

Eesti keeles ilmub laulja Patti Smithi raamat «M-rong». «See on hulluksajavalt unenäoline, elulooline ja niisama piire nihutav, kui seda on olnud kogu Patti Smithi looming,» teatab kirjastus Tänapäev. Lugu, mis saab alguse pisikesest New Yorgi kohvikust, vonkleb läbi kogu maailma ja maailmade vahel, sügavale autori sismusse. Tõlkis Triin van Doorslaer